

# Borstamputatie

## locatie Oost

U verblijft binnenkort in ons ziekenhuis voor een borstamputatie vanwege borstkanker. De operatie gebeurt onder algehele narcose en duurt ongeveer een uur.

### Schema planning operatie en informatie

Tussen de diagnose en de opname	<ul style="list-style-type: none"><li>• Telefonische Afspraak met de anesthesiologie.</li><li>• gesprek met casemanager mammacare over de operatie. De opnameplanning belt u wanneer de operatiedatum bekend is</li></ul>
Dag voor operatie	<ul style="list-style-type: none"><li>• Bij een schildwachtklieeronderzoek: <b>afdeling Nucleaire Geneeskunde, route 12 OLVG West</b> zie OLVG-folder Schildwachtklieer borst scintigrafie</li><li>• U belt de dag voor de operatie met de opnameplanning tussen 15.00 en 16.00 uur naar B5 om te horen hoe laat wij u verwachten. Zie aparte mail/brief van opnameplanning.</li><li>• Vanaf 24.00 uur mag u niets meer eten <a href="https://www.olvg.nl/anesthesiologie-en-nuchterbeleid-volwassenen">https://www.olvg.nl/anesthesiologie-en-nuchterbeleid-volwassenen</a></li><li>•</li></ul>
Operatiedag	<ul style="list-style-type: none"><li>• U gebruikt uw medicijnen zoals afgesproken met de anesthesioloog</li><li>•</li><li>• U meldt zich nuchter op de afgesproken afdeling.</li><li>• Na operatie naar recovery.</li><li>• Terug naar verpleegafdeling</li><li>• Weer eten en drinken.</li><li>• U heeft een drain, een opvangsysteem om vocht op te vangen</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Neemt u zelf een comfortabele bh, zonder beugel en bij voorkeur een strak T-shirt/hemdje mee?</b></li> </ul>
Dag na de operatie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• U blijft een nacht in het ziekenhuis</li> <li>• verwijderen drain. Soms gaat u hiermee naar huis.</li> <li>• Aanmeten tijdelijke prothese en prothese bh</li> <li>• Ontslaggesprek en naar huis</li> </ul>
Binnen 2 weken na de operatie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Telefonisch consult met casemanager mammacare binnen 2-3 dagen na operatie</li> <li>• Gesprek chirurg over de uitslag en behandelplan.</li> <li>• Afspraak met casemanager mammacare</li> <li>• <b>Bewegen: leest u de folder goed door; 'Borstamputatie of okselkliertoilet, informatie en beweegadviezen'.</b></li> <li>•</li> </ul>

## De operatie

### Vorbereiding

- Voor uw operatie heeft u een telefonische afspraak met Anesthesiologie. Lees hierover in de OLVG-folder Meer 'Anesthesiologie – volwassenen'.
- We adviseren u door een volwassene naar huis te laten brengen.
- Het ontsmettingsmiddel dat gebruikt wordt tijdens de operatie geeft af op uw kleding. Houd hier rekening mee.
- Neemt u bh mee? Zo kan de verpleegkundige op de afdeling de maat van een prothese en prothese bh beter inschatten.
- Als u regelmatig rookt en/of alcohol gebruikt, adviseren wij u hiermee (tijdelijk) te stoppen.
- Zorg dat u paracetamol in huis heeft en een paar gaasjes (hoeft niet steriel) en eventueel een rolletje pleister. Deze zijn te koop bij drogist of apotheek.
- 
- Als u wilt kunt u afbeeldingen zien van vrouwen die een borstamputatie hebben ondergaan.
- Website: [www.ronduitplat.nl](http://www.ronduitplat.nl)

### Opname, dag van operatie

- Op de dag van de operatie meldt u zich nuchter op de verpleegafdeling. Om nuchter te zijn mag u vanaf 24.00 uur nachts niet meer eten. Zie [www.olvg.nl/nuchter](http://www.olvg.nl/nuchter)
- De verpleegkundige neemt een vragenlijst met u door. De arts zet met een stift een pijl op de te opereren borst. Het definitieve tijdstip van uw operatie hoort u op de afdeling. Houd er rekening mee dat het altijd mogelijk is dat een operatie uitgesteld wordt door onvoorziene omstandigheden.



- Bij steristrips: 2 weken laten zitten. Ook als hier een doorzichtige pleister overheen zit.
- Bij tegaderm: (doorzichtige pleister) verwijderen na 4 dagen. Als er veel bloed onder de doorzichtige pleister zit, kunt u deze eerder verwijderen. Indien nodig kunt u dan een pleister plakken.
- Gaas met papieren pleister: volgende dag verwijderen.
- Witte pleister: volgende dag verwijderen.

Komt er nog vocht uit het wondje? Leg dan een los gaasje in uw beha of plak de pleister vast met huidvriendelijke pleister.

Als de wond droog is, hoeft er geen afdekkend verband meer op.

**Soms ontstaat er een bloeding. Deze zal geleidelijk aan verdwijnen. Bij twijfel neemt u contact op met uw casemanager mammacare.**

## Douchen

- U mag 24 uur na de operatie douchen.
- Wrijf geen zeep op het wondgebied en gebruik geen bodylotion.
- Bent u aan uw oksel geopereerd of het litteken loopt onder de oksel? Gebruik dan geen deodorant tot na uw afspraak op de polikliniek.
- De roze kleur op uw bovenlichaam is het desinfectans die tijdens de operatie gebruikt is. Deze geeft af op kleding en zijn lastig te verwijderen. Houd hier rekening mee. Na een aantal keren douchen, verdwijnt de roze kleur van uw lichaam.

## Tijdelijke en blijvende borstprothese

De tijdelijke prothese en bh die op de verpleegafdeling is aangemeten, kunt u zonder problemen dragen. U kunt ook uw eigen (comfortabele en liever zonder beugel) bh dragen waarin u eventueel een hoesje kunt (laten) maken waar de prothese in past.

Er zijn ook speciale prothese bh's te koop. Wij adviseren om deze aan te schaffen samen met de blijvende (van siliconen gemaakte) borstprothese.

Als het wondgebied goed genezen is, en er geen vocht (seroom) meer is, kunt u een blijvende (van siliconen gemaakte) borstprothese aanschaffen. Bespreekt u met de casemanager het juiste moment voordat u deze gaat kopen. Hiervoor is een verwijzing van de casemanager mammacare nodig. In de OLVG-folder 'Nazorg, leven met en na borstkanker' staan een aantal adressen waar u terecht kunt voor een borstprothese en (prothese) bh's.

## Seroomvorming/ vochtophoping

Meestal ontstaat er na een borstamputatie vochtophoping (seroom) in het wondgebied. De ophoping van dit vocht is normaal en niet verontrustend maar kan vervelend zijn. Het kan klachten geven bij het bewegen van uw arm of een trekkend, gespannen gevoel geven bij het gehele borstgebied, richting de hals en /of oksel.

Als u last heeft van dit vocht kan de casemanager mammacare het vocht weghalen door middel van een punctie. Doordat het wondgebied veelal ongevoelig is, is deze handeling niet pijnlijk.

Omdat de aanmaak van vocht een aantal weken (soms maanden) kan duren, kan het nodig zijn dat u hiervoor meerdere keren moet terugkomen. Overlegt u met de casemanager wanneer u een definitieve prothese aan kunt schaffen

Hebt u last van veel vocht, pijn of is het gebied rood en warm? Neem dan op met uw casemanager mammacare.

## Bewegen en tillen

- U mag de eerste week na de operatie de arm functioneel gebruiken. Dit betekent dat u mag bewegen bij dagelijkse activiteiten, op geleide van de klachten. Doe het rustiger aan als u pijn heeft.
- Na de eerste week mag u de belasting uitbreiden op geleide van de pijn. Bouw dit langzaam op. Zie folder “Na een borstamputatie en/of okselkliertoilet, informatie en beweegadviezen” voor oefeningen.
- Autorijden en fietsen: Tot een week na de operatie mag u niet autorijden of fietsen. Na deze week is het van uw armfunctie en wondgenezing afhankelijk of u weer mag rijden. U schat zelf in of u in staat bent om adequaat te reageren in onverwachte situaties (zowel wat betreft armfunctie als concentratie).
- **Tillen:** til geen dingen die zwaarder zijn dan twee kilo. U mag ook geen zwaar huishoudelijk werk doen gedurende een week. Daarna op geleide van hoe het voelt kan u uw activiteiten uitbreiden.
- **Sporten:** Tot de eerste afspraak op de polikliniek mag u niet sporten. Daarna kan in overleg met de arts of casemanager mammacare bekeken worden wanneer u weer kunt gaan sporten.
- **Werken:** Het moment waarop u weer kunt gaan werken hangt af van het werk dat u doet. Overlegt u met uw arts of casemanager mammacare wanneer het in uw situatie mogelijk is om werk te hervatten.

Voor alle bovenstaande activiteiten geldt dat voor sommige patiënten de voorgestelde termijn te kort is om te herstellen. De ervaring leert dat dit per patiënt kan verschillen. Mocht het nog niet lukken om een activiteit te hervatten, is het advies dit ook niet te doen. Indien gewenst kunt u met uw zorgverlener overleggen wanneer bepaalde activiteiten weer kunnen worden hervat.

## Pijn

De pijnbeleving is bij iedereen anders. Begin op tijd met pijnstilling, wacht niet totdat u pijn krijgt.

- Bij u pijn kunt u 6x per dag 1 tablet paracetamol van 500 mg innemen, of 3x per dag 2 tabletten. Het is belangrijk om de paracetamol regelmatig op vaste tijden in te nemen.
- Als de pijnstilling niet voldoende is, kunt u daarnaast 2x per dag 1 Naproxen 500 mg innemen, eventueel in combinatie met een maagbeschermer. Hebt u eerder maagproblemen gehad? Overleg dan met uw arts.
- Zie ook folder “Naar huis met pijnstillers”.

## Gevoelsstoornis

Bij de operatie raken zenuwen beschadigd. Daardoor zal meestal de huid rondom het litteken, de schouder en de achterzijde van de arm (van de geopereerde kant) hierdoor doof en onaangenaam aanvoelen bij het aanraken. Dit dove gevoel kan blijvend zijn.

## Zenuwpijn

Zenuwpijn wordt ook wel postmastectomie pijnsyndroom (PMPS) of neuropathische pijn (van de intercostobrachialis) genoemd.

Tijdens de operatie worden kleine zenuwen rond uw oksel en/of borst doorgesneden en beschadigd. Hierdoor kunt u na de operatie in het borstgebied of in de arm /oksel aan de geopereerde kant een gevoelloos (doof) gebied hebben of juist een zeurende, brandende, schrijnende pijn en/ of tintelingen. Het wondgebied kan juist ook overgevoelig zijn.

Deze verschijnselen kunnen in de loop van de tijd veranderen maar het dove gevoel gaat meestal niet weg.

De pijn kan voortdurend aanwezig zijn, maar ook af en toe. Vaak wordt de pijn erger bij inspanning, vermoeidheid, emoties en bij kou en hitte.

## Fantoompijn

Het is ook mogelijk dat u enige tijd het gevoel heeft dat de weggehaalde borst er nog is. Dit noemen we 'fantoompijn'. Meestal verdwijnen deze klachten in de loop van 6 maanden vanzelf.

De klachten kunnen meteen of kort na de operatie optreden, maar soms ontstaat de pijn pas maanden of zelfs jaren later. Sommige patiënten blijven deze klachten houden. Geeft u dit aan bij behandelend arts of casemanager mammacare. U kunt eventueel een verwijzing krijgen voor de pijnpoli.

## Litteken

- Het is niet te voorspellen hoe het litteken er uit gaat zien. Zolang de wond niet genezen is, raden we het gebruik van crèmes af.
- Zodra de wond helemaal gesloten is, en u bij de arts bent geweest, mag u het litteken dagelijks zachtjes masseren en insmeren met een crème. Dat maakt het litteken soepeler. Voor het insmeren kunt u een vette, verzorgende crème gebruiken, liefst ongeparfumeerd. Voor meer advies kunt u terecht bij uw casemanager mammacare.
- Uw borst kan rond het litteken door de vorming van bindweefsel wat verhard aanvoelen. Als u last heeft van een pijnlijk en/of vastzittend litteken kan dit voor bewegingsbeperking zorgen. Als de huid stram / trekkend aan blijft voelen kunt u verwezen worden naar een huid-of oedeemtherapeut.

## Uitslag

Afhankelijk van de uitslag kan de arts een aanvullende behandeling adviseren.

U heeft afspraken gekregen voor na de operatie:

- 2-3 dagen na operatie telefonisch met casemanager
- binnen 2 weken bij de chirurg voor de uitslag en eventueel verder behandelplan
- een week na afspraak bij chirurg komt u bij de casemanager mammacare

## Vragen of complicaties na de operatie

Soms ontstaat er een bloeduitstorting die de huid rondom het litteken blauw kleurt. Deze bloeduitstorting zakt langzaam naar beneden. Dit kan geen kwaad. De bloeduitstorting verdwijnt vanzelf.

Neem contact op met uw casemanager bij vragen of zorgen en in ieder geval bij:

- Nabloeding. Dit is te herkennen aan een opvallend gezwollen borst, vaak samen met pijn en een strak staande en blauw/rood verkleurde huid van de gehele borst.
- Wondontsteking. Dit is te herkennen aan roodheid, zwelling, warmte of pus. Ook kunt u koorts hebben.
- Als de wondranden gaan wijken.
- Seroom: zie kopje “Seroomvorming/vochtophoping” in deze folder.

## Vragen?

### Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op [www.olvg.nl/vergoeding-kosten-behandeling](http://www.olvg.nl/vergoeding-kosten-behandeling)

Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op [www.olvg.nl](http://www.olvg.nl) maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

### Contact

#### Mammapoli

T 020 510 81 95 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)

#### afdeling Spoedeisende Hulp (SEH), locatie Oost

T 020 599 30 16 (dag en nacht bereikbaar)

#### Casemanager Mammacare

*Barbara Harding, Hetty Langen, Francien Rijper, Carla de Vries*

Bereikbaar op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag op werkdagen van 8.15 – 16.15 uur, en op woensdag tot 12.00 uur

T 020 510 81 95

### Contact bij voorkeur per email of anders kunt u bellen met de Mammapoli

E [mamacare@olvg.nl](mailto:mamacare@olvg.nl)

Oost  
Oosterpark 9  
1091 AC Amsterdam

West  
Jan Tooropstraat 164  
1061 AE Amsterdam

Spuistraat  
Spuistraat 239 A  
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: [www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden](http://www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden)

Aanmelden MijnOLVG via [www.mijnolvg.nl](http://www.mijnolvg.nl) | Klacht of opmerking: [www.olvg.nl/klacht](http://www.olvg.nl/klacht)

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 25 maart 2022, foldernr.3229

